

Månadsnytt

Årgång 22 - Nr 4 - April 2006

**Sveriges Pensionärsförbund - Seniororganisationen i tiden
Karlskogaföreningen**

Det numera traditionellt påskpyntade trädet mellan Kulan och det s.k. Hallbergshuset har blivit ett säkert värtecken i Karlskoga. Man har ju t.o.m. försökt få med det i Guinness rekordbok. Tyvärr kan vi i Månadsnytt inte återge bilden i färg. Foto: Bengt Aldén

Diverse förenings- information

Sidorna 3-5

Med Ulla och Tore Bohl om Nils Ferlin i ord och ton

Sidan 6

Per-Erik Nilsson om Bofors Billsystem

Sidan 7

När Olof Rudbeck trodde att Sverige var världens urhem

Sidan 13

Almanackan

(Sparas lämpligen till nästa nummer av Månadsnytt)

Manusstopp för nästa nummer av Månadsnytt, torsdagen den 24 augusti.

Distribution, fredagen den 1 september.

Torsdagen den 27 april kl. 14.00

Månadsmöte. Missionskyrkans samlingsal. Föreningsinfo. Kulturskolans sångkör under ledning av Ulla-Lena Thodal sjunger in våren och Valborg. Kaffeservering o lotterier. Förhandsanmälan till tel. 302 40 eller 302 88.

Lördagen den 29 april kl. 10.00-12.30

Träffen. Säsongsavslutning med kaffeservering och vårsånger.

Torsdagen den 4 maj kl. 14.00

Träffen. **Kafferepet.**

Torsdagen den 11 maj

Vårutflykt till fritidsanläggningen Ånnaboda med tipspromenader, underhållning och lunch.

Buss avgår kl. 11.00 från Busstationen med stopp vid Solbringen och Sandviken. (E18). Återfärd beräknas ske ca 15.30. Lunch med varmrätt inkl. dricka, kaffe och kaka ca 65:-. Anmälan till expedition senast 3 maj. Begränsat antal platser i bussen. Välkomna till en skön och avkopplande eftermiddag i en vacker miljö.

Torsdagen den 31 augusti kl. 11.30

Funktionärsträff på Labbsand.

Inbjudan sänds separat.

Tisdagen den 5 september kl. 14.00

Vetgiriga veteraner. Missionskyrkans samlingsal. Program meddelas i nästa nummer. Medarr: Medborgarskolan. Kaffeservering. Gärna förhandsanmälan till exp. 302 40

Tisdagen den 3 oktober kl. 14.00

Vetgiriga veteraner. Ulla o Jan-Erik Averås berättar och visar bilder från sin resa i Vietnam och Cambodja. Medarr: Medborgarskolan. Kaffeservering. Gärna förhandsanmälan till exp. tel. 302 40.

Expeditionen sommarstänger

För att även bereda våra medarbetare på expeditionen sommarledigt är expeditionen **stängd fr.o.m. 22 maj - och öppnar igen 21 augusti.** För frågor och ärenden under sommaruppehållet var god kontakta närmaste ansvarig. Se namn och telefon i Lathunden. Brevlådan utanför expedition kommer att tömmas varje vecka.

Vi hälsar följande nya medlemmar välkomna

Margaretha Atterklint, Odlarvägen 10
Tommy Atterklint, Odlarvägen 10
Gina Bergström, Per Lagerhjelmogatan 19
Bror Bergström, Per Lagerhjelmogatan 19
Bodil Fagerström, Boåsvägen 8
Leif Hedström, Östra Lonntorp 812
Antero Karjalainen, Täppan 7
Göran Malmberg, Bricketorp 102
Lola Seiwer, Rosensjö 805
Wanja Sundin, Sunnavägen 27

Lediga platser!

Föreningen behöver snarast någon eller några som kan hjälpa till att sälja några annonser i kommande nummer av Månadsnytt, och några som hjälper till med programsättning m.m. ett antal lördagar under hösten på Träffen.

För mer information kontakta gärna ordföranden Anders Jones eller någon av valberedningens medlemmar.

Redaktör och ansvarig utgivare: **Bengt Aldén, tel 370 24, 070-604 51 50. E-post: bengt.alden@comhem.se**

Kansli och expedition: **Solbringen, Loviselundsv. 73, 691 83 Kga. Tel 302 40. Öppen vardagar kl. 10-12.**

Föreningens ordförande: **Anders Jones, tel 576 18. E-post: anders.jones@telia.com**

Föreningens sekreterare: **Birgitta Hede, tel 536 02. E-post: hedema@telia.com**

Föreningens kassör: **Gunnar Nordström, tel 546 79. E-post: gunnar.nordstrom@mailbox.swipnet.se**

Föreningens Internet hemsida: **www.spf.karlskoga.just.nu**

Föreningens postgiro: **94 41 25-4**

Tryckning: **Karlskoga Grafiska, tel 300 53. E-post: grafiska@telia.com**

Vårutflykt den 11 maj till Ånnaboda

Traditionellt inbjuder föreningen medlemmarna till en trevlig vårutflykt till den förnämliga fritidsanläggningen i Ånnaboda.

Föreningen bjuder på bussresan t&r. Avgång från busstationen kl. 11.00. Påstigning kan ske vid Torget kl. 11.05 och i Sandviken (E18) kl. 11.15. Återfärden beräknas ske kl. 15.30.

Det finns tre olika tipspromenadslingor för de som vill testa sina kunskaper. Priser utlovas till vinnarna. Lunch serveras ca 13.15 och kostar 65:- inkl. dricka, kaffe och kaka. Någon form av trevlig underhållning kommer också att ordnas.

Anmälan senast den 3 maj till expeditionen tel. 302 40.

Enkätundersökning i nästa nummer

På årsmötets och styrelsens uppdrag håller en arbetsgrupp på att utarbeta ett enkätunderlag med anledning av de funderingar som framkommit kring föreningens mötesverksamhet, och då i första hand våra Månadsmöten.

I nästa nummer av Månadsnytt ska enkätfrågorna presenteras och sedan är det föreningens förhoppning att så många som möjligt besvarar frågorna.

Riksmästerskap i boule

Årets Riksmästerskap i boule arrangeras i Göteborg den 9-10 september på Heden, den klassiska grusplanen mitt i centrala Göteborg. Tävlingen, som är öppen för alla SPF-medlemmar, utannonserades i Veteranen 3/2006. Man spelar trippel i Dam-, Herr- och Mixed-klass och spelformen är Monrad.

Skriftlig anmälan ska göras senast den 30 juni på blankett, som sänds till samtliga föreningar och distrikt.

Bosse Tolander, bouleansvarig i SPF

Motionspromenader

Samling kl. 09:30 den 5, 12 och 19 maj vid Träffen, Hotellgatan 10.

Vandringar med SPF föreningen Kamraterna, Örebro

Ledare: Siv Otterström. Plats: samling ICA Parkens parkering i Örebro kl. 10.00 för samåkning.

1 maj: Vi vandrar bland vårbloomor i Garp-hyttans Nationalpark och dess närhet. Medtag fikakorg

8 maj: Vi vandrar i Mogetorps stignät. Leden är cirka 6 km på sköna stigar och är lättvandrad. Mittpartiet av leden går över en höjd med underbar utsikt över närkeslätten. Medtag fika i rygg-säcken.

15 maj: Denna gång gör vi en längre vandring vid Klockarängen. Enligt sägen från Gustav Vasas dagar skulle landsförsamlingarna betala med ena kyrkklockan för att betala landets skuld till Lübeck. För att komma undan denna lösen grävde församlingsborna ner sin ena klocka på ängen och där lär den vara än. Leden som är 12 km lång är lättvandrad. Tag med fika och korb för grillning.

Motionsorientering

Gå-lunka-löp har kommit igång både i Karl-skoga och Degerfors. Se lokaltidningarnas sportkalender varje vecka. Tänk på att det heter GÅ-LUNKA. Du behöver inte springa så att det blir till gå-linka-löp. I sportaffärerna kan man köpa Naturpasset med vars hjälp man kan orientera i egen takt i vår vackra natur.

Distriktets Kulturdag

Distriktets Kulturdag ägde rum den 23 mars i Lundhagskyrkan i Örebro. Även i år fick jag som vice ordförande hälsa de drygt 200 medlemmarna välkomna och presentera dagens program.

Det började med att **författaren Göran Hägg** berättade ur sin nyutkomna bok "Påvarna, två tusen år av makt och helighet". Göran ställde frågan "Hur har Vatikanen kunnat överleva alla olika politiska och ideologiska system?"

Göran Hägg är en välkänd folkbildare som bor delar av året i Italien. Hans utgångspunkt är vare sig den troendes eller antagonistens, utan ett nyfikenhet försök att förstå det levnadskraftiga och välorganiserade påvedömet med dess förtecken och världsliga metoder. Påvarna hade verkligen haft de mest skiftande leverne under de två tusen åren.

Därefter blev det en paus med kaffe och färskt bröd. Jag tror att det var ordnat med sex olika serveringsstationer för att undvika trängsel.

Sedan fick vi lyssna till **Lars Holmbergs Swingband** med åtta musikanter från Örebro och Kumla. De spelade gladjazz. Det blev en halvtimmes Blues och Swing som gick hem hos publiken. Det fanns nog många som gärna hade tagit sig en svängom men det lät sig inte göras.

Lars Holmbergs Swingband.

Det tredje inslaget var ”Mellan skratt och allvar”. **Eva Aremalm och pianisten Åse Christensen** från Teatergruppen Martin Munter agerade med musik, sång och monologer. De hade bland annat funderingar kring det här livet vi alla lever och det märkliga och underbara att vara människor. Eva sjöng visor och läste monologer och dikter, medan Åse spelade bakgrundsmusik. Publiken fängslades verkligen då Eva läste ett stycke som verkligen beskrev hur vi helst skulle leva och få ut det bästa av livet. Jag tror att man kunnat höra en knappnål falla till golvet.

Alla agerande blev uppskattade med applåder och blommor, så också Uno Olsson som arrangerat Kulturdagen.

Dagen avslutades sedan med dragning i de olika lotterierna.

Text o foto: Anders Jones

SPF Örebro distriktets årsstämma

Årsstämman hölls i år den 4 april i Alnängsskolan i Örebro. Från Karlskoga deltog nio delegater nämligen Bengt Aldén, Arne Arvidsson, Lennart Avesand, Birgitta Hede, Birgitta Jones, Per Leksell, Inge Liljegren, Lennart Magnusson och undertecknad.

Först vidtog registrering varefter det serverades kaffe. Klockan 10.00 började stämman och vi intog den invanda ”Karlskogabänken”. Det hela inleddes med att Monica Albertus höll en stämningsfull parentation över de under 2005 bortgångna medlemmarna.

Därefter höll distriktsordförande Mats Otterström ett hälsningsanförande där han bl.a. erinrade om att detta var den 30:e årsstämman. När nu 40-talisterna kommer upp i pensionsåldern växer SPF så det knakar. Förbundet kan nu bara efter tre månader räkna in 10.000 nya medlemmar. SPF:s nästa Förbunds kongress ska om några år äga rum i Örebro och planeringen är redan i gång.

”Karlskogabänken” med fr.v. Birgitta o Anders Jones, Birgitta Hede, Lennart Avesand, Per Leksell. Övre raden fr.v. Bengt Aldén, Lennart Magnusson, Inge Liljegren och Arne Arvidsson.

Sedan gratulerade PRO:s representant Johnny Lindahl distriktet till de 30 åren och framhöll också det goda samarbetet som råder mellan SPF och PRO inom bl. a. LPR (Länets Pensionärs Råd), Landstinget och kommunerna. Han uppmanade avslutningsvis delegaterna att rösta i valet i höst. Vi pensionärer är för dåligt representerade både i riksdagen, landsting och på det lokala planet, vi borde vara en stor maktfaktor.

Årets Seniorstipendie med diplom och 5.000 kronor utdelades till Ruth Folestad för hennes mångåriga engagemang i distriktsstyrelsen, utbildning av KPR-delegater och Anhörighetstöd.

Åsbros pensionärskör som bestod av 16 damer och herrar under ledning av Eskil Sundmark framförde därefter ett trevligt och omväxlande sång och musikprogram, där det kan nämnas Varenda dag går solen upp i öster, Jag är en fattig bonddräng, Rosa jag älskar dig, Opp och hoppa Tor och som avslutning Han är min sång och min glädje.

Själva stämmoförhandlingarna inleddes med att Börje Gustavsson valdes som mötesordförande med undertecknad som vice ordförande och som sekreterare Birgit Eliasson.

Föredragningslistan klarades sedan av utan några längre utläggningar. Två motioner hade lämnats in. Den ena från Löa-Storåbygden som handlade om ”Svårigheten att erhålla färdtjänst för äldreboende i glesbygden och att nuvarande lag om färdtjänst återförs till den sociala omsorgslagen, vilket

innebär att rätten till sociala kontakter och ett värdigt liv återupprättas”. Mötet tillstyrkte motionen f.v.b. till Förbundsstyrelsen.

Den andra, från Alby-Norrbyås SPF-förening, handlade om ”Flera föreningar borde samarbeta för att på det viset kunna erbjuda bättre programutbud när det gäller föreläsare/trubadurer på mötena”. Stämman avlog motion med motiveringen att det är upp till de lokala föreningarna att skapa ett sådant samarbete.

Ekonomirapporten förorsakade ett antal frågor bl.a. den förra avgiftshöjningen till distriktet från 15 till 35 kronor. Den höjningen borde ha täckt en del av Förbundets höjning med 20 kronor som beslöts vid senaste kongressen, tyckte man från ”Karlskogabänken”. Likaså tyckte man också där att distriktet borde omförhandla bankens avgifter och räntor.

När det gällde valen gick mötet i stort sett på valberedningens förslag och omvalde Mats Otterström som ordförande på 1 år. Per Leksell omvaldes som styrelseledamot också på 1 år. Anders Jones kvarstår 1 år och är vice ordförande. Som ledamot i valberedningen omvaldes bl.a. Bengt Aldén.

Under punkten övriga frågor framförde Bengt Aldén kritik för den nya förbundsledningens agerande med utgivningen av SPF-nytt m.m. som lett till att både chefredaktören Margareta Beckerus och redaktionssekreterare Margareta Dahl sagt upp sina anställningar på tidningen Veteranen. Detta har också kritiserats i andra sammanhang.

Som avslutning avtackades ett antal funktionärer som av sagt sig återval. Även presidiet avtackades liksom distriktsordföranden Mats Otterström.

Innan hemfärd bjöds delegaterna på en välsmakande påskbuffé i Alnängsskolans matsal.

Text: Anders Jones

Bowlingsresultat

Vårens serietävlingar i 3-mannalag vann lag ”Harrys” med Harry Eriksson, Harry Söderberg och Folke Borg, med lag ”SPF 5” med Folke Lundh, Gunnar Eriksson och Lars Gunnar Nilsson på andra plats.

I damernas klubbmästerskap segrade Berit Hedberg, 2:a Britta Eriksson och 3:a Hermine Söderberg.

I herrarnas KM vann Stig Hermansson, 2:a Bo Gustavsson och 3:a Gunnar Nygren.

Kursavslutningar

Den här tiden på året avslutas många kurser. En av dem som nyligen avslutades var kursen i digitalfoto som SPF på prov startade i Bergslags-skolans lokaler och som leddes av tre av skolans gymnasieelever. Med datorernas hjälp fick eleverna lära sig att man kan göra mycket med digitalbilderna. Huruvida det blir fler kurser i detta ämne beror bl.a. på lärarfrågan.

Aktiviteter som å andra sidan kan starta upp är t.ex. boule, golf och motionspromenader.

Inge Liljegren och Lennart Avesand två av deltagarna i digitalfotokursen.

Kluriga kryddgator

Förra numrets tävling gällde att lista ut svaren på de 12 gåtorna som hade någon anknytning till kryddor eller liknande produkter.

Här följer de rätta svaren:

1. Olika? = Nejlika. 2. Kännetecknar elektriker? = Kanel. 3. Manlig fröken ur? = Timjan. 4. Gör laget före matchen? = Peppar. 5. Säger mor till gråtande barn? = Soja (såja). 6. Önskar föräldrar när barnet ska sova? = Senap. 7. Blomma på havet? = Rosmarin. 8. Där båten lägger till? = Kajenn. 9. Lösenord för rövare? = Sesam. 10. Man från finlandsbåt? = Persilja. 11. Duktig trafikant? = Körvel. 12. Ett slags kyrkobyggnad? = Basilika.

Glädjande nog kom det betydligt fler svar till den här omgången än den första omgången och det först rättade svaret nu var insänt av Anne-Louise Robertsson, Gustavsgatan 13 A. Grattis till ett 1/2 kg kaffe som kan hämtas på vår expedition.

Anita och Tore Bohl om Nils Ferlin i ord och ton

Den 30 mars gästades Månadsmötet av Anita och Tore Bohl som under en timme underhöll oss med Nils Ferlins visor och dikter på ett mycket medryckande sätt. Vi fick även höra en hel del om Nils Ferlins liv.

Nils Ferlin föddes i Karlstad 1898, men det var i Filipstad han växte upp, gick i skolan och började arbeta. Han hade A i gymnastik och kristendoms-kunskap, men flit och uppförande var kanske inte det bästa. Efter realexamen prövade han på många olika jobb men inte särskilt framgångsrikt och inget långvarigt. Han flyttade till Stockholm där han så småningom blev centralgestalten i en författar- och konstnärsgroup i Klara-kvarteren. Här utkom hans första diktsamling "En döddansares visor" som senare följdes av "Barfotabarn" och "Goggles". Han levde ett bohemiskt liv men i sin diktning var han närmast pedantisk. Dikterna kännetecknas av ett rytmiskt lättläst språk, kärnfulla formuleringar, folklighet och många anknytningar till folkvisor, psalmer m.m. Detta gjorde hans dikter lättillgängliga och mycket populära.

Under Månadsmötet framförde Tore flera av Nils Ferlins älskade visor. Vi fick bl.a. höra (och ibland sjunga med i) de välkända visorna "En vals-melodi", "När skönheten kom till byn", "Får jag lämna några blommor" och "Kärleken kommer och kärleken går". Lillebror Söderlund har tonsatt flera av Ferlins dikter bl.a. "När skönheten kom till byn".

Vi fick också lyssna på Anita och hennes fina tolkning av flera av Ferlins välkända dikter, många typiskt Ferlinska som "Nöjen":

***Att nöjen är högst relativa
jag lärde mig tidigt förstå
I Nykroppa mente man så
– Vi har en och annan begravning
och tåget att titta på.***

En annan sida av Ferlin fick vi uppleva genom dikten "Du har tappat ditt ord":

Anita och Tore Bohl avtackas av Arne Arvidsson.

***Du har tappat ditt ord och din papperslapp
du barfotabarn i livet.
Så sitter du åter på handlarns trapp
och gråter så övergivet.***

***Vad var det för ord – var det långt eller kort,
var det väl eller illa skrivet?
Tänk efter nu – förrn vi föser dej bort,
du barfotabarn i livet.***

Övriga dikter vi fick lyssna till var bl.a. Neutral, Getsemane, I livets villervalla och den vemodiga Inte ens, som fanns i Nils Ferlins dödsannons (1961).

***Inte ens en grå liten fågel
som sjunger på grönan kvist
det finns på den andra sidan
och det tycker jag nog blir trist.***

***Inte ens en grå liten fågel
och aldrig en björk som står vit –
Men den vackraste dagen som sommaren ger
har det hänt att jag längtat dit.***

Det var en underbar afton vi fick uppleva tillsammans med Anita och Tore. Det blev en lång applåd efter den avslutande visan. Arne Arvidsson tackade å publikens och arrangörernas vägnar och överlämnade en vacker blomsterbukett.

Text: Allan och Birgitta Hede

Foto: Inge Liljegren

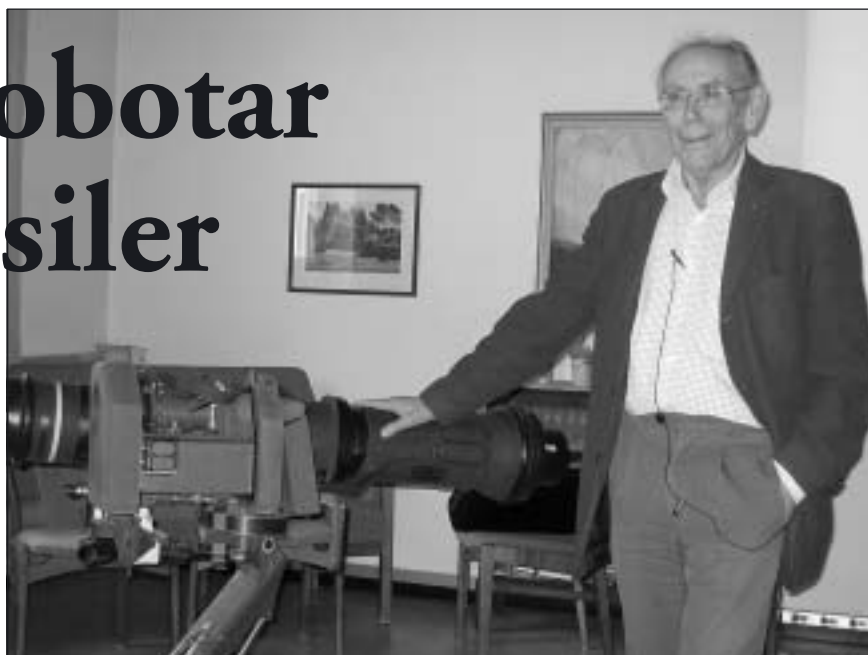
Bland robotar och missiler

Vid Vetgiriga Veteraners sammankomst tisdagen den 4 april berättade Per-Erik Nilsson om robot- och missilverksamheten i Bofors. Per-Erik har varit verksam inom Bofors under 40 år varav nära 20 år som konstruktör, utvecklingschef och divisionschef inom robotområdet. Ca 40 vetgiriga (främst manliga med Boforsförflutet) hade mött upp för att lyssna på Per Erik.

Bofors robot- och missilverksamhet inleddes i mitten på 50-talet. Det var kanske främst Nils Erik Küller som lyckades övertyga ledning och styrelse att ge sig in på detta nya, riskfyllda område i konkurrens med bl.a. Saab. Med egna medel utvecklades under åren 1955-1962 pansarvärnsroboten Bantam, en trådstyrd robot med en räckvidd av 2 km. Svenska armén blev första kund och Schweiz första utlandskund. Totalt tillverkades 30 000 robotar.

Med Bantam hade Bofors visat att man kostnadseffektivt kunde ta fram ett högvärdigt robot-system. Då svenska försvaret under mitten av 1960-talet sökte en leverantör av ett nytt luftvärnsrobotsystem valdes Bofors i konkurrens med Saab att utveckla ett sådant. Detta ledde fram till robot 70, som blev en stor succé både i Sverige och utomlands. Robotsystemet har levererats till 20 länder. Det har vidareutvecklats i omgångar, bl.a. med mörkerkapacitet och fordonsinstallationer.

Nästa stora utmaning för Bofors blev att utveckla en ny pansarvärnsrobot för bekämpning av moderna stridsvagnar. Lösningen blev Bill, en takslående robot. Takskyddet på en stridsvagn är nämligen betydligt sämre än front- och sidoskydden. Bofors var först i världen med att ta fram en sådan robot. Roboten styrs så att den automatiskt följer en bana strax över skyttens siktlinje. Då roboten når stridsvagnen utlöser ett zoner sprängladdning-

Per Erik Nilsson vid Billsystemet.

en med riktad sprängverkan, som med hög hastighet slår igenom stridsvagnens tak. Robotens verkan på en stridsvagn demonstrerades i mitten av 1980-talet på Ravlunda skjutfält inför en mycket imponerad åskådarskara från 40 olika länder. Bl.a. ledde denna uppvisning till att det amerikanska försvaret beställde ca 300 robotar för test i USA. Serieproduktion för svenska försvaret inleddes 1987. Senare har även Österrike och andra köpt denna robot.

Det senaste och kanske sannolikt sista helsvenska robotutvecklingsprojektet inom Bofors är Bamse, ett nytt luftvärnsrobotsystem för att bl.a. skydda JAS-flygplatser. Serieproduktion pågår men omfattningen är betydligt mindre än ursprungligen planerat.

Genom Saab:s köp av Celsius i början av 2000-talet har Saab:s och Bofors missilverksamheter nu sammanförts i ett bolag, Saab Bofors Dynamics. Några nya helt svenska robotprojekt lär det dock knappast bli i framtiden. I stället kommer nya robotprojekt att vara internationella där Saab Bofors svarar för en del av utvecklingen. Taurus och NLAW är exempel på sådana robotprojekt som redan inletts.

Per Eriks översikt var mycket intressant och spännande och den belönades med en lång applåd och ett par vinflaskor från SPF. Under det efterföljande kaffet och samtalet drömde sig många, sannolikt med saknad, tillbaka till gångna tiders robotverksamhet i Bofors.

Text och foto: Allan Hede

Ack Värmeland du sköna . . .

Några utflyktsmål i mellersta Värmland

Utsikt från Gettjärnskläppen åt sydost.

Man behöver inte åka utomlands för att få uppleva vacker natur och intressanta sevärdheter. På ett avstånd från Karlskoga, som lämpar sig för en dagsutflykt, finns åtskilligt att se och uppleva. Inför sommaren vill jag kort berätta om några sådana platser i mellersta Värmland där jag har mina rötter.

I Värmland finns en rad sevärda hyperitberg med ofta underbar utsikt från toppen. Hyperit är en hård, svart bergart som utgör berggrunden i många berg i ett nord-sydligt stråk genom mitten av Värmland. Vid hyperitens vittring frigörs en rad för växtligheten viktiga mineralämnen vilket gör att hyperitbergens sluttningar ofta har en mycket ymnig växtlighet med stor artrikedom av såväl växter som djur (spec. fjärilsfaunan är intressant).

I Sunne kommun finns flera intressanta hyperitberg. Det mest välkända är Tossebergskläppen

strax norr om Sunne (Gulitta klätt i Gösta Berlings saga). Den är lättillgänglig eftersom det går en bilväg ända upp till toppen. Utsikten härifrån ut över Frykensäarna och skogslandskapet västerut är enastående.

Minst lika vacker är dock utsikten från Gettjärnskläppen ca 5 km söder om Gräsmarks kyrka. Till toppen av detta berg finns dock ingen bilväg. Å andra sidan får man under den dryga 1 km långa vandringen upp till toppen uppleva den ymniga växtligheten och fågelsången på nära håll.

Andra intressanta berg och områden med hyperitberggrund är Grinnberget norr om Gräsmark samt naturreservaten Kalvhöjden och Tiskaretjärn väster om sjön Rottnen.

I Sunne kommun finns även mycket annat som är sevärt, både ur natursynpunkt och kulturellt. Rottnerosparken, Mårbacka och Västanåteatern är

välkända besöksmål. Sunne kyrka är också värd ett besök och utsikten från kyrktornet är hänförande. Den utsikten lär ha inspirerat Anders Fryxell att skriva "Ack Värmeland du sköna du härliga land". Sunne kyrka har också litterär anknytning genom flera av Göran Tunströms böcker (bl.a. Juloratoriet) och som Bro kyrka i Gösta Berlings saga. Vackra utsikter har man från många berg i området.

Utöver redan nämnda bör nämnas Fryksdalshöjden, Finnfallet, Askerudsberget och Kullberget (vid sjön Kymmen). Geologiskt intressanta områden är bl.a. mylonitzonen väster om Rottnen med gamla järn- och koppargruvor och ett täljstensbrott samt Sänebyklätten intill Rottneros med intressanta isälvsavlagringar.

Andra sevärda områden i mellersta Värmland lämpliga för dagsutflykter är socknarna runt Värmeln och Glafs fjorden. Borgvik vid utloppet från Värmeln är sevärt av flera skäl. Här finns bl.a. en av Värmlands bäst bevarade bruksmiljöer. En utställning visar järnhanterings historia, en annan informerar om naturen.

Värmskog norr om Borgvik är också sevärt. Kyrkan ligger vackert vid ett sund i Värmeln. I kyrkan finns en kammarorgel byggd av Lars Magnus Eriksson. Drygt 5 km norr om kyrkan ligger hans födelsehem (Nordtomta). Här finns ett litet telefonmuseum med bl.a. världens första automatväxel från 1883. Ytterligare knappt 2 km norrut (lätt vandring) ligger Vegebols silvergruva som tillsammans med smältverket nere vid Värmeln sysselsatte upp till 150 personer runt 1850.

Vid Värmelns norra ände ligger Brunskog. Höjdpunkten under sommaren är här självklart Gammelvalaveckan i slutet av juli. Kyrkan ligger vackert vid Värmeln och är absolut värd ett besök liksom Hagegården.

På Värmelns östra sida dominerar skogslandskapet. Det finns flera utsiktsberg men de flesta är svårtillgängliga, åtminstone de närmast sjön. Renstadssnipan i Boda med utsikt över 7 socknar är dock rel. lättillgänglig.

I norra änden av Glafs fjorden ligger Arvika, som också har mycket intressant och sevärt att erbjuda. För konstintresserade är Rackstadsmuseet och Oppstuhage självklart ett måste. För naturintresserade finns bl.a. Bergs klack, Storkarsberget och Ränkedssnipan med vackra utsikter och intressant natur. En tur ut på Glafs fjorden kan också rekommenderas vid vackert väder. På Glafs fjordens öst-

Brunskogs kyrka stod och lyste – (Fröding: Vackert väder)

ra sida finns flera intressanta besöksmål. Klässbols linneväveri är det mest kända men det finns även intressanta konsthantverk.

Väster om Glafs fjorden ligger Värmlands i särklass största naturreservat med en areal av nära 30 000 hektar. För den som älskar friluftsliv, kano-turer eller vandringar i skogsterräng är detta ett fantastiskt utflyktsmål. De två klarvattensjöarna Övre och Stora Glava ger landskapet en öppen karaktär trots dominansen av barrskog. Det finns många förkastningar i området som förstärker vildmarksintrycket. Utsikterna från Råtakahöjden, Rödvattenberget och Ravekleven ut över skogslandskapet och Glafs fjorden är imponerande. En liten tjärn (Lilltjärn) sydväst om Stora Glava är kanske en gammal meteorkrater.

Även i Glava finns många gamla järn- och koppargruvor från 1800-talet samt flera skifferbrott. Glavaskiffern finns som takbeklädnad och golvbeläggning på många platser i världen. Ett besök vid "Glava Glasbruk" kan också rekommenderas. Glava Glasbruk var en gång i tiden Sveriges största fönsterglastillverkare. Glava är inte bara en socken med intressant historia (utöver ovanstående bör även pilgrimsplatsen Gladisvallen söder om kyrkan nämnas) det är också en socken med intressant framtid. I Glava har nämligen en solpaneltillverkare etablerat sig med idag ca 100 anställda och med en tillväxt av 20-30% årligen.

Som framgått av detta finns det mycket intressant att uppleva i mellersta Värmland. Gör en dagsutflykt med bil i sommar eller följ med på SPF:s bussresa till Arvika med omnejd den 7 juni eller resan till Frykensjöarna den 10 augusti. Jag tror inte att Ni kommer att ångra en sådan utflykt om vädret är bra.

Text och foto: Allan Hede

Validation en metod i demensvården

Validationsmetoden ett bra sätt att kommunicera med demenshandikappade personer. Naomi Feil, amerikansk socialarbetare som utarbetat validationsmetoden, har besökt Karlskoga. Hon har skrivit flera böcker om sin metod t. ex. Naomi Feil: Validation – Feilmetoden. Hur man hjälper desorienterade äldre-äldre. Studentlitteratur förlag. ISBN: 9144351011

Validation är en metod och ett förhållningssätt för kommunikation med desorienterade äldre-äldre. Metoden hjälper vårdare att ge dessa personer stöd i att uttrycka känslor och behov.

Det är en vanlig missuppfattning att den som inte kan tala och förstå det abstrakta språket inte känner och/eller upplever något. Alla som vårdat personer med demenssjukdom vet att så inte är fallet. Bakom den trasiga förmågan att förmedla sig med andra finns fortfarande en person som upplever sin omvärld.

Det är Feils övertygelse att känslor och emotioner hos en desorienterad person måste erkännas som sanna och att vårdaren måste acceptera att den gamla människan återvänder till sitt förflutna. Enligt Feil har en persons beteende betydelse, och när logiskt tänkande blir sämre överlever känslorna.

Sedan snart tre år finns sex medarbetare inom sjukhemmet vid Karlskoga lasarett som är certifierade i Validationsmetoden. Vid sjukhemsenheten Utsikten, Karlskoga lasarett, där fyra av de sex är verksamma, kunde man efter utbildningen snabbt se positiva resultat. Detta i sin tur ledde till att

intresse snart uppstod för metoden i Karlskoga kommuns övriga särskilda boenden.

Ett unikt samverkansprojekt har nu inletts mellan Utsikten, Karlskoga lasarett och Karlskoga kommun. Allt i syfte att söka skapa en ny, förbättrad demensvård i hela kommunen för både demenshandikappade, närstående samt vårdpersonal.

Målet är att inom två år ha utbildat 30 vårdare i metoden. Dessutom kommer tio personer erbjudas en vidareutbildning i metoden. Validation ska på sikt genomsyra demensvården i såväl kommun som landsting.

Empati – medkännande, inkänsla med de äldre och inte sympati – att tycka synd om – är viktigt berättade Naomi Feil inför ca 300 personer vid sitt besök i Karlskoga.

Vi lever tills vi blir 90-100 år om vi inte råkar ut för en olycka och har rätt att åldras med integritet, menade hon.

Det första stadiet av demens (**det malorienterade**) uppvisar lätt förvirring. Känn empati och lyssna så att personen inte vänder sig inåt och snabbare går mot det andra stadiet, **det tidsförvirrade**, då personen blandar tidsbegrepp från förr, men fortfarande kan tala och kommunicera.

I det tredje stadiet försvinner talet och det som återstår är rörelser och känslor. Då gäller det att känna empati så att personen inte känner sig ”levande död”.

*Insänt av Lennart Magnusson
Friskvårdssamordnare*

**Välkommen
till oss!**

**Öppet alla dagar
till kl. 21.00**

KARLSKOGA & DEGERFORS

Gift? Skild? Sambo?

- Skapa trygghet för hela familjen!

Vi hjälper dig med rådgivning och upprättat handlingar inom bl. a.

- gåvobrev
- bodelningar
- samboavtal
- testamenten
- deklarationer
- äktenskapsförord

Välkommen till Värmlandsvägen 2 i Karlskoga!
Tel. 0586-545 72, 534 40

Familjens jurist

www.familjensjurist.se • 020-97 00 97

LÄSVÄRT i sommar

HÅKAN NESSER

Aktuell med ny bok
Människa utan hund

169:-

199:-

ANNA JANSSON
med spänningsromanen
Främmande fågel

Spongs

B O K H A N D E L

Bergsmansgatan 4, Karlskoga
Tfn 374 00 • Fax 398 32

SKA DU SÄLJA DIN BOSTAD?

HOS OSS FÅR DU 20 % PENSIONÄRSRABATT

Svenska HemMäklarna hjälper dig och tar hand om allt i samband med din försäljning. Hos oss får ni kostnadsfri juridisk och ekonomisk rådgivning. Vi hjälper dig med både kapitalvinstberäkning och deklarationen av försäljningen.

Extra trygghet för både säljare och köpare får ni genom vårt trygghetspaket BESIKTIGAT & FÖRSÄKRAT som innehåller en försäkring för dolda fel och en besiktning av huset.

Hos oss får ni ett extra lågt mäklararvode, för vi ger alla pensionärer **MINST 20 % RABATT**. Funderar du på att sälja din bostad. Kontakta oss för en **kostnadsfri värdering**.

Lennart Björk
Fastighetsmäklare

SÄLJ TRYGGT OCH SÄKERT

Svenska HemMäklarna

Du är varmt välkommen till oss!
0586-33 555

Helena Björk
Fastighetsmäklare

Bergsmansgatan 8B Karlskoga
0586 - 33 555
www.SvenskaHemMaklarna.se

Information från ordföranden

Våren börjar äntligen göra sig påmind. Snön har i stort sett försvunnit och fågelkvittret på morgonen när jag hämtar tidningen känns skönt. I påskhelgen visade sig solen och strålade i kapp med de små påskkäringarna och påskgubbarna som sprang runt i kvarteret.

När det gäller SPF-arbetet löper styrelsearbetet på och där sker också uppföljningen av de beslut vi tar och bland de frågor vi arbetar med kan sammanfattas i några attsatser . . .

– att vi fortfarande söker en annons säljare för annonser till Månadsnytt. Bengt Aldén har nog med arbete med att skapa och hålla ihop vår eminenta medlemstidning. Har du någon idé i frågan? Kontakta i så fall mig.

– att ekonomiredovisningen visar att av våra inkomna medlemsavgifter på 252 tkr betalar vi ut till distriktet och förbundet 178 tkr!!!

– att på vårt årsmöte fick vi en propå att våra månadsmöten borde ha ett större antal deltagare. En enkät i denna fråga ska därför tillställas medlemmarna.

– att SPF-Träffens ledning måste förstärkas genom att programansvariga Klas och Inger Sjöberg lämnar detta uppdrag i och med vårsäsongens slut. Valberedningen arbetar nu med frågan och Valberedningen kommer att representeras på kommande styrelsemöten.

– att en arbetsgrupp håller på att se över det ekonomiska läget med målet att vi till nästa års budget kan presentera ett + – 0 resultat.

– att Ulla Averås som vår representant i KPR varit på visning och deltar i planeringen av de lägenheter på Värmlandsvägen som av Hyresbostäder görs om till s.k. 50+ boende.

– att ordförande respektive kassör och friskvårdsansvariga ska delta i de planerade konferens/utbildningarna som ska hållas i Ånnaboda den 9 och 16 maj.

– att vi skall arbeta med frågan hur vi ska kunna engagera våra nya medlemmar i föreningslivet.

Jag vill slutligen passa på att önska er alla en skön och trevlig sommar.

Anders Jones

Beträffande bokning av Träffen på Hotellgatan

De som vill ha återkommande verksamhet under hösten 2006 i vår föreningslokal Träffen bör lämna in en bokningslista före expeditionens sommarstängning. Detta för att underlätta arbetet med bokningslistorna och för att undvika dubbelbokningar. All bokning sker via SPF-expeditionen.

Vi har lite problem med att hålla ordning på nycklarna till Träffen. Därför är det bestämt att alla skall lämna in sina Träffen-nycklar innan vi ”semesterstänger” expeditionen. De som har behov av nycklarna får igen dem när vi öppnar igen. Vi hoppas också att de nycklar som saknas och som är på drift kommer tillrätta och återlämnas till expeditionen.

*Hälsningar
SPF-expeditionens personal*

*När du mist någon
som står dig nära*

Med personligt engagemang, präglad av omtanke och valfrihet, hjälper vi dig med allt som rör en stilfull och värdig begravning.

Värmlandsvägen 2, Karlskoga

Tel. 0586-534 10

Välkommen!

Vi gör gärna hembesök • Jour dygnet runt

FONUS

www.fonus.se • 020-87 00 87

När Sverige var världens urhem. En stollig historia

Sammanställt av Bertil Edling

Om några dagar är Valborgsmässoafton. En av Valborgsmässosångarnas favorithyllningar till våren är Herman Sätherbergs "Vintern rasat ut". Sången är en fullträff och inte funderar vi väl över varför sångarna med sådan emfas i vers två sjunger "Ja, jag kommer". Det är liksom en brist i logiken. Förklaringen är att mellan vers ett och två var ursprungligen en vers som emellertid bigotta moralpampar i Uppsala ansåg för ekivok och därför censurerade bort.

Så här 168 år efter diktens tillkomst vågar vi väl avslöja att vers två handlar om hur skalden lockas ut till skogens sköte av vårens tärna "Skynda kom till mig i skogens sköte!" och då blir nästa vers begriplig "Ja, jag kommer!" o.s.v.

Den 15-16 maj år 1702 drabbades centrala Uppsala av en förödande brand. Den spred sig med rasande fart och snart stod hela staden i lågor. Många uppsalabor försökte föra stadens kultur-skatte till domkyrkan i tron att dess stabila stenbyggnad skulle klara eldstormen. Men den eldhärjades svårt. Det innebar att en av samtidens mest kända svenskar, Olof Rudbeck, fick se stora delar av sitt livsverk gå upp i rök.

Olof Rudbeck är med rätta en av vår stormakts-tids mest namnkunniga och ryktbara vetenskapsmän. Men på äldre dagar fängslades han av fornforskning och sporrad av fosterlandskärlek ville han bevisa att den nyblivna svenska stormakten ingalunda var en uppkomling bland stormakterna utan hade stolta anor.

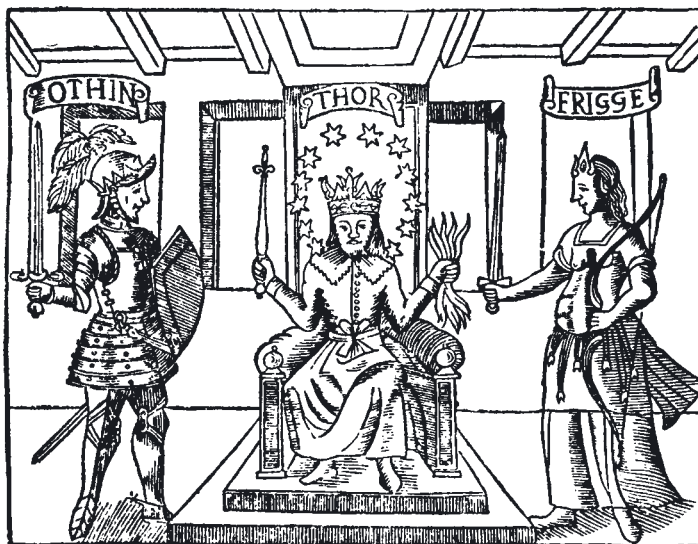
Det resulterade dessvärre i ett märkligt egendomligt "historiskt" verk, "Atlantica". I detta hävdade han nämligen att sagoön Atlantis ingalunda försvunnit i havet genom en stor översvämning. Nej: Atlantis var i själva verket vårt land fordomdags! Ö betydde nämligen halvö och översvämningen var en bildlig beteckning för de väldiga uttåg som skett därifrån. Noaks ättlingar hade nämligen efter syndaflo den dragit norrut till Sverige. De grekiska myterna om ett lyckligt sagofolk i Norden, de s.k. hyperboréerna syftade enligt Rudbeck helt enkelt på göterna och deras urhem "Atland" som alltså var Sverige.

Med fantasirika härledningar ansåg han

sig kunna bevisa att antikens kultur och gudanamn ursprungligen kom från Sverige och alltså var svenska. Sålunda menade han t.ex. att Bacchus egentligen var detsamma som Bagge, d.v.s. en krigargud som med murbräckor, "bockar" eller "baggar" bröt ned fientliga städers murar och torn. Hercules kom från Härkalle eller Härkolle, d.v.s. anförare, krigshövding. Sfinx härstammade från Svinker, som kom från svenskans svika eller svinka, hyperboréer betydde de yverborne eller högborna och barbar var en form av "Borbar" d.v.s. Bores barn, alltså avkomlingarna till de äldsta svenska kungarna. Hesperidernas trädgårdar med de gyllene äpplena syftade helt enkelt på Aspelunda och den gamla runstaven menade han bevisade att astronomin och tideräkningen kom från Sverige och att runorna var världens äldsta alfabet osv osv.

"Atlantica" blev dock aldrig färdigställd. En stor del av den blev lågornas rov vid den stora branden, då mycket av Rudbecks livsverk gick förlorat. Själv blev han en bruten man och gick bort några månader efter eldsvådan.

Det intressanta är att under svensk stormakts-tid blev ovanstående hugskott och stolligheter något av officiell svensk historienorm och uppfattades som vetenskapens sista ord både i Karl XI och Karl XII:s Sverige. Först med 1700-talet kom en mer kritisk och nykter historieuppfattning som med tiden blev allt mer ifrågasättande och fördömande av den storvulna svenska "rudbeckianismen".

Oden, Tor och Frigga i Uppsala hednatempel enligt Rudbecks *Atlantica*.

Det våras för – pensionärerna!

Ja, det våras väl egentligen för oss alla i Sverige – vårblommorna börjar så sakteliga sticka upp och snart kan vi lyssna till alla de sångare, som hälsar våren välkommen – Kungen fyller år och det blir säkert pampigt. Vad jag menar med rubriken är emellertid följande:

I Svenska Dagbladet den 28 mars nämns äldreomsorg som en framtidsmarknad: ”Äldreomsorg kan bli en ny stor bransch för tillväxt” – det ni! Vidare står det: ”Vi kan som land tjäna pengar, få exportintäkter på den kunskap vi har på de produkter vi utvecklat”!

Men – förutsättningen för detta är – ja, just det vi pensionärer. (D.v.s. produkten).

Nu skall det (eventuellt) alltså bli slut med att betrakta oss som ”tärande”, ”köttberg” (Pär Nuder) eller vegeterande. Vad tycks? Plötsligt kanske vi blir värdefulla. Enligt artikeln i Svenska Dagbladet skall företagare, vårdutvecklare (hur blir man det?) personal och politiker samlas till ett konvent – det nämns inte något om huruvida objekten själva skall få vara med, men det kanske kommer så småningom.

Nu kanske det blir vi, som får ersätta den gamla vedertagna exportprodukterna som stål och järn, skogsprodukter och – varför inte försvarsmateriel från Bofors i Karlskoga, som en gång i tiden var ett svenskt flaggskepp. Ja, här stundar kanske både bildligt och bokstavligt ljusare tider!

Men nu till något helt annat: när mina barn var små älskade dom Elsa Beskows ”Sagan om den lilla, lilla gumman” – så nu skall jag berätta den för er i 2006 års tappning, något travesterad!

Alltså: Det var en gång en liten, liten gammal gumma (Astrid 78) som hade en lite för stor stekpanna. En dag tog den lilla, lilla gumman den nu mycket slitna stekpannan och åkte på sin lilla, lilla cykel för att slänga stekpannan på den stora återvinningsstationen. Men, ve och fasa – det fanns inget hål tillräckligt stort att stoppa in stekpannan i. Vad göra? Jo, Astrid ställde stekpannan bredvid den stora behållaren, lite snyggt lutad, så där!

Men – alldeles nära satt den där stygga katten –

d.v.s. den här gången i form av en s.k. soppolis och filmade hela händelsen!

Nu skall den lilla gumman Astrid (78), som aldrig varit i närheten av något som helst kriminell handling utan levt ett oförvitligt liv, åtalas för brott mot miljöbalken !!!

Säga vad man vill men Sverige är fantastiskt. Våra fängelser är överfulla, polisen saknar resurser att ta hand om t.o.m. ganska grova brott, domstolarna dignar under sina enorma arbetsbördor – behöver jag fullfölja min tankegång?

Hur vore det om landets styrande skulle utnyttja den här kadern av välutbildade erfarna poliser att förstärka eller fylla de hål som finns inom kriminalvården? 200:- kronor i timmen för att sitta i en bil och filma små tanter som helt oskyldigt . . . nej, jag orkar inte – är det detta som kalls Plus-tjänster?

Jag åkte in till Örebro igår – i dikena prunkade det av allehanda sopor – flaskor, pappersskräp, plåtburkar m.m. Kära soppoliser – ut på vägarna och haffa sådana bovar som verkligen borde klämmas åt.

Straffet för lilla Astrid kan bli 6 månaders fängelse – alltså samma påföljd som utmättes för den man som förgripit sig på ett lite dagisbarn!

Ett fyrfaldigt USCH OCH SKÄMS!

Ulla C

Det finns de som älskar matlagning. De kan få mina kastruller!!

Ur
Gunilla Dahlgrens
LILLA
FRUNTIMMERS
BOKEN

*Sovande livfull är högsommarnatten
Ljusbrungrå skiftning i ängarnas slog
Danslystna älvor på gölarnas vatten
Lövprasselstynad i hagar och skog.*

*Mörkerridån liksom har hakat upp sig
Halvvägs den kommer men sen inte mer
Även på granskogens slingriga barrstig
Nattugglan tydligt kan se vad som sker.*

*Tystnadens oskrivna lag respekteras
Utav de flesta när skymningen sänks
Är det av rädsla man passiviseras
Eller behov av den sömn som nu skänks.*

*Fladdermusvingar med radartekniken
Klarar de mörkaste skuggor med glans
Hittar den sparsamma insektstrafiken
Kommer ur intet och far ingenstans.*

*Plötsligt det skär genom rymden en stråle
Solen vill väcka en slumrande värld
Med Auroras nyvaknande fåle
Febus nu startar sin vådliga färd.*

K.G.

Nya gåtor

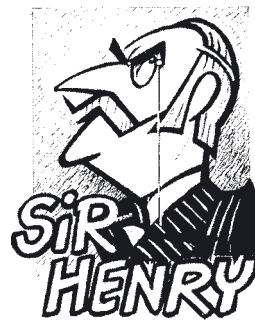
Här kommer nya gåtor insända av Birgitta Hede. Hon har valt ut 15 svenska städer och gjort en mer eller mindre fri översättning till engelska. Vilka är städerna?

Vi börjar med ett förklarande exempel:
Charleswood = Karlskoga.

1. The shop
2. A lot of people
3. Moth-maid
4. Hug-stream
5. Stays a long time
6. Current city
7. A duck sneezed here
8. River goal
9. Knows how to come down
10. Oh yes!
11. Castle of friends
12. There is no mountain longer
13. How the cheese was made
14. Beautiful city
15. Speak against

Sänd svaren till vår expedition med namn och adress och märk kuvertet med "Gåtan". Lycka till. Först rätt öppnade svar belönas med ett 1/2 kg kaffe. Svaren kommer i nästa nummer.

Nej tack, ja ska
inte teckna någon
livförsäkring.
Jag vill att alla
ska sörja när
jag dör!

Doktorn går ronden och står en stund begrundande vid en sänggavel och upptäcker att vätskan i en droppflaska börjar närma sig botten. Säger till sjuksköterskan:

– Det verkar som om det snart är slut här.

Då hörs en svag röst från sängen:

– Och jag som tyckte jag kände mig mycket bättre idag.

Regementsläkaren som kommer in på sjuksalen frågar sjukvårdaren:

– Nå hur står det till med mina patienterna idag då?

– Tack utmärkt, doktorn. Det är bara en simulant som dött i natt.

Varför blev regementsläkaren så arg på dig?

– Ingen aning! Jag bara försökte vara intresserad och frågade vad han gjorde i det civila.

SPF:s resekommitté inbjuder till

Gullspångsresa

13 maj. Pris 400:-

I priset ingår bussresa, fm.kaffe guidning och lunch. Trolig återkomst ca 17.00. Vi besöker Säby herrgård, Frans G Bengtsson bibliotek, Ribbingsfors herrgård, Frans G Bengtssons hem (exteriört), Södra Rådas Gamla kyrkplats. Resan arrangeras i samarbete med Humanistiska föreningen. Kan även bokas av Tord Lindhe, tel. 397 98.

Resa till Öland

18-21 maj. Pris 3.380:-

I priset ingår bussresa. Fm.kaffe, tre övernattningsnätter i dubbelrum med frukost och middag, vi bor på Stadshotellet Calmar, två dagsutflykter med entréer och lunch. Visning av Orrefors glasbruk, dagsrundtur med lokalguide på Ölands norra del med bl.a. Solliden och lunch. Vid hemresan stannar vi till i Oskarshamn med Döderhultarn och Sjöfartsmuséet.

En resa i Värmland med aktuellt runt Arvika

7 juni. Pris 580:-

I priset ingår bussresa, fm.kaffe, lunch, entréer och em.kaffe. Vi besöker Rackstamuseet med kaffepaus, Brunskogs kyrka med sin altartavla av Ingemar Löf, besök på Hagegården, lunch. Besök på Klässbols väveri.

Sommaren kring Frykensjöarna

10 augusti. Pris 595:-

Med besök på Lars Lerins fantastiska akvarellutställning i Munkfors, ev. även besök hos Alma Lööf. Besök hos Bengt Bergs Heidruns förlag. Kaffepaus och lunch.

Stockholmsbesök

23 augusti. Pris 600:-

Vi gör en guidad rundvandring på Kungliga slottet med bl.a. festvåningen och besöker utställningen drottningens kläder, Gustav den III:s Antikmuseum samt skattkammaren. Inkl. bussresa, lunch på Källaren Diana, för och eftermiddagskaffe. Anmälan snarast möjligt.

Det våras för Hjalmar

14 oktober. Pris 735:-

Inkl. bussresa, entrébiljett till revyn, middag exkl.dryck, men inkl. kaffe.

Är Du intresserad hör av Dig till resekommittén eller till expeditionen.

Den som har gjort en resa har alltid något att berätta.

Välkomna att resa med oss i Resekommittén:

Sickan Andersson tel. 140 03 • Ingmar Carlsson tel. 390 08 • SPF:s expedition tel. 302 40.

OBS! Till er som betalar till SPF:s expedition: Medtag jämna pengar.